

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (szósta izba)

z dnia 30 kwietnia 2014 r. *

Nomenklatura scalona — Pozycje taryfowe — Leki w rozumieniu pozycji 3004 — Pojęcie — Przetwory spożywcze przeznaczone wyłącznie do podawania dojelitowego pod kontrolą lekarza osobom, które są leczone medycznie — Napoje w rozumieniu podpozycji 2202 — Pojęcie — Płyny odżywcze przeznaczone do podawania dojelitowego, a nie do picia

W sprawie C-267/13

mającej za przedmiot wnioszek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Hoge Raad der Nederlanden (Niderlandy) postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2013 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 15 maja 2013 r., w postępowaniu:

Nutricia NV

przeciwko

Staatssecretaris van Financiën,

TRYBUNAŁ (szósta izba),

w składzie: A. Borg Barthet, prezes izby, S. Rodin (sprawozdawca) i F. Biltgen, sędziowie,

rzecznik generalny: E. Sharpston,

sekretarz: A. Calot Escobar,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Nutricia NV przez B. Boersma, adviseur,
- w imieniu rządu niderlandzkiego przez M. Bulterman oraz B. Koopman, działające w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez H. Kranenborga oraz B.R. Killmanna, działających w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

* Język postępowania: niderlandzki.

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni pojęć „leków” i „napojów” w rozumieniu Nomenklatury scalonej, zawartej w załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej taryfy celnej (Dz.U. L 256, s. 1), zmienionej rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1549/2006 z dnia 17 października 2006 r. (Dz.U. L 301, s. 1) (zwanej dalej „CN”).
- 2 Wniosek ten został przedstawiony w ramach sporu pomiędzy Nutricia NV (zwaną dalej „Nutricią”) a Staatssecretaris van Financiën (sekretarzem stanu ds. finansów) dotyczącego wiążących informacji taryfowych (zwanym dalej „WIT”) w zakresie zaklasyfikowania produktów przeznaczonych do odżywiania dojelitowego osób chorych.

Ramy prawne

- 3 Pozycja 2106 CN ma następujące brzmienie:
„2106 – Przetwory spożywcze, gdzie indziej nie wymienione ani nie włączone”.
- 4 Pozycja 2202 oraz podpozycje 2202 10 00, 2202 90 i 2202 90 10 CN mają następujące brzmienie:
„2202 – Wody, włącznie z wodami mineralnymi i wodami gazowanymi, zawierające dodatek cukru lub innego środka słodzącego lub wody aromatyzowane i pozostałe napoje bezalkoholowe, z wyłączeniem soków owocowych i warzywnych, objętych pozycją 2009:

2202 10 00 – Wody, włącznie z wodami mineralnymi i gazowanymi, zawierające dodatek cukru lub innego środka słodzącego lub wody aromatyzowane

2202 90 – Pozostałe:

2202 90 10 – – Niezawierające produktów objętych pozycjami od 0401 do 0404 lub tłuszczu uzyskanego z produktów objętych pozycjami od 0401 do 0404

– – Pozostałe, zawierające tłuszcz uzyskany z produktów objętych pozycjami od 0401 do 0404”.
- 5 Zgodnie z uwagą 1 zawartą w dziale 22, znajdującym się w drugiej części CN, zatytułowanym „Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet”:

„Niniejszy dział nie obejmuje:

[...]

e) leków objętych pozycją 3003 lub 3004”.
- 6 Rozporządzenie Komisji (EWG) nr 184/89 z dnia 25 stycznia 1989 r. dotyczące klasyfikacji niektórych towarów według Nomenklatury scalonej (Dz.U. L 23, s. 19) opisuje towar umieszczony w podpozycji 2202 90 10 jako zawierający następujące produkty:

„Substancja płynna zawierająca kazeiniany sodu i wapnia, proteiny soi, lecytynę soi, oleje kukurydziany i sojowy, trójglicerydy o łańcuchach średniej długości, maltodekstryny, sole mineralne, witaminy oraz wodę; może ona być zaaplikowana również przez sondę jelitową”.

7 Pozycje 3004, 3004 50 i 3004 50 10 CN mają następujące brzmienie:

„Leki (z wyłączeniem produktów objętych pozycją 3002, 3005 lub 3006) złożone z produktów zmieszanych lub niezmiaszanych do celów terapeutycznych lub profilaktycznych, pakowane w odmierzone dawki (włącznie z lekami podawanymi przez skórę) lub do postaci lub w opakowania do sprzedaży detalicznej:

[...]

3004 50 – Pozostałe leki zawierające witaminy lub pozostałe produkty objęte pozycją 2936

3004 50 10 – Pakowane do postaci lub w opakowania w rodzaju stosowanych do sprzedaży detalicznej”.

8 Zgodnie z uwagą 1 zawartą w dziale 30, znajdującym się w drugiej części CN, zatytułowanym „Produkty farmaceutyczne”:

„Niniejszy dział nie obejmuje:

a) żywności lub napojów (takich jak odżywki dietetyczne, odżywki dla diabetyków lub odżywki wzbogacone, preparaty uzupełniające dietę, napoje wzmacniające i wody mineralne) innych niż preparaty odżywcze podawane dożylnie [...]”.

9 Zgodnie z uwagą dodatkową 1 do wspomnianego działu 30:

„Pozycja 3004 obejmuje ziołowe preparaty lecznicze i preparaty oparte na następujących substancjach aktywnych: witaminach, minerałach, aminokwasach egzogennych lub kwasach tłuszczowych, w opakowaniach do sprzedaży detalicznej. Tego typu preparaty należy klasyfikować do pozycji 3004, pod warunkiem że na etykiecie, opakowaniu lub na dołączonej ulotce zostały podane następujące informacje:

- a) o rodzaju choroby, dolegliwości lub ich symptomach, do których ma zastosowanie ten preparat;
- b) o stężeniu substancji aktywnej lub substancji aktywnych zawartych w nim;
- c) o dawkowaniu;
- d) o sposobie stosowania.

Pozycja ta obejmuje homeopatyczne preparaty lecznicze, pod warunkiem że spełniają one wymagania wymienione powyżej w lit. a), c) i d).

W przypadku preparatów opartych na witaminach, minerałach, aminokwasach egzogennych lub kwasach tłuszczowych zawartość jednej z tych substancji w zalecanej dawce dobowej podanej na etykiecie musi być znacząco wyższa niż dzienne spożycie zalecane do utrzymania ogólnego zdrowia lub dobrego samopoczucia”.

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

- 10 W dniu 10 maja 2007 r. Nutricia zwróciła się do inspektora administracji podatkowej (zwanego dalej „inspektorem”) o dostarczenie pięciu WIT dotyczących pięciu różnych rodzajów produktów przeznaczonych do odżywiania osób chorych przez zgłębnik (zwanymi dalej „rozpatrywanymi produktami”). We wniosku zasugerowała, aby zostały one zaklasyfikowane do podpozycji 3004 50 10 CN.
- 11 W dniu 28 sierpnia 2007 r. inspektor udzielił Nutricii żądanych przez nią WIT, w których rozpatrywane produkty zostały zaklasyfikowane do podpozycji 2202 90 10 CN. W WIT produkty te są opisane następująco:
- „Jasnobrazowo zabarwiony płynny preparat, służący do odżywiania przez zgłębnik w przypadku leczenia dietetycznego niedożywienia związanego z chorobą, który – zgodnie z informacjami – można podawać pacjentom wyłącznie pod kontrolą lekarza.
- Płynny preparat zawiera m.in. białka, witaminy, węglowodany, tłuszcze, substancje balastowe i minerały.
- Nie zawiera tłuszczu mlecznego, a zawartość sacharozy (w tym cukru inwertowanego lub izoglukozy przeliczonych na sacharozę) wynosi poniżej 0,1 procenta wagowego.
- Płynny preparat [jest] gotowy do sprzedaży detalicznej, zawiera instrukcję obsługi w kilku językach i jest zapakowany w worek z tworzywa sztucznego o pojemności 500 ml, ze specjalnym łączem do zgłębnika”.

16 W takich okolicznościach Hoge Raad der Nederlanden, żywiąc wątpliwości co do prawidłowej wykładni CN, postanowił zawiesić postępowanie i skierować do Trybunału następujące pytania prejudycjalne:

- „1) Czy pojęcie leków w rozumieniu pozycji 3004 CN należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ono również [przetwory spożywcze] takie jak [rozpatrywane produkty], które są przeznaczone wyłącznie do podawania dojelitowego (przez zgłąbник żołądkowy) pod kontrolą lekarza osobom, które są leczone medycznie z powodu choroby lub dolegliwości i w ramach zwalczania tej choroby lub dolegliwości podawane im są produkty służące zwalczaniu niedożywienia lub zapobieganiu mu?
- 2) Czy pojęcie napojów w rozumieniu pozycji 2202 CN należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ono płynne środki spożywcze takie jak omawiane tu produkty, które nie są przeznaczone do picia, lecz do podawania dojelitowego (przez zgłąbnik żołądkowy)?”

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

- 17 Poprzez pierwsze pytanie prejudycjalne sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy pozycję taryfową 3004 CN należy interpretować w ten sposób, że pojęcie leków z rozumieniu tej pozycji obejmuje przetwory spożywcze przeznaczone wyłącznie do podawania dojelitowego pod kontrolą lekarza osobom, które są leczone medycznie, gdy w ramach zwalczania choroby lub dolegliwości, które u nich występują, celem podawania tych przetworów jest zwalczanie niedożywienia tych osób lub zapobieganie mu.
- 18 Aby odpowiedzieć na to pytanie, należy przypomnieć, że pozycja 3004 CN obejmuje „[l]eki złożone z produktów zmieszanych lub niez mieszanych do celów terapeutycznych lub profilaktycznych, pakowane w odmierzone dawki [...] lub do postaci lub w opakowania do sprzedaży detalicznej”.
- 19 Tytułem wstępu należy podnieść, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w interesie pewności prawa i ułatwienia kontroli decydującego kryterium dla klasyfikacji taryfowej towarów należy poszukiwać zasadniczo w ich obiektywnych cechach i właściwościach, takich jak określone w pozycji CN oraz w uwagach do sekcji lub działów [zob. w szczególności wyroki: Thyssen Haniel Logistic, C-459/93, EU:C:1995:160, pkt 8 i przytoczone tam orzecznictwo; a także TNT Freight Management (Amsterdam), C-291/11, EU:C:2012:459, pkt 30].
- 20 W tym zakresie Trybunał już wielokrotnie orzekał w przedmiocie pytań dotyczących wykładni pojęcia leków w świetle zaklasyfikowania towarów do CN. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem dla celów zaklasyfikowania produktów do działu 30 CN należy zbadać, czy produkty te posiadają jednoznacznie określone cechy terapeutyczne lub profilaktyczne, których działanie skupia się na konkretnych funkcjach organizmu ludzkiego, lub czy mogą one mieć zastosowanie w przeciwdziałaniu chorobom lub dolegliwościom albo ich leczeniu. Nawet jeśli dany produkt nie ma własnego działania terapeutycznego, ale ma jednak zastosowanie w przeciwdziałaniu chorobom lub dolegliwościom lub ich leczeniu, powinien zostać uznany za przygotowany do celów terapeutycznych, pod warunkiem że jest w sposób konkretny przeznaczony do tego rodzaju użycia [zob. w szczególności wyrok TNT Freight Management (Amsterdam), EU:C:2012:459, pkt 40, 42].
- 21 Z przypomnianego w dwóch poprzednich punktach utrwalonego orzecznictwa wynika, że dla celów zaklasyfikowania do odpowiedniej pozycji przeznaczenie produktu może stanowić obiektywne kryterium klasyfikacji, o ile jest ono właściwe temu produktowi, co daje się ocenić na podstawie jego obiektywnych cech i właściwości (zob. w szczególności wyrok Krings, EU:C:2004:122, pkt 30

- i przytoczone tam orzecznictwo). Zgodnie z orzecznictwem Trybunału produkt, który ze względu na swe cechy i właściwości obiektywne jest w sposób naturalny przeznaczony do zastosowania medycznego, może zostać zaklasyfikowany do działu 30 CN [zob. wyroki Thyssen Haniel Logistic, EU:C:1995:160, pkt 14; TNT Freight Management (Amsterdam), EU:C:2012:459, pkt 41).
- 22 Należy dodać, że Trybunał już orzekł, opierając się na samym brzmieniu pozycji 3004, że okoliczność, iż produkty są pakowane w odmierzonych dawkach lub w opakowania przeznaczone do sprzedaży detalicznej, stanowi przesłankę zastosowania tego przepisu (zob. postanowienie Juers Pharma, C-40/06, EU:C:2007:2, pkt 23 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 23 Należy także przypomnieć, że dla celów zaklasyfikowania towaru do pozycji 3004 CN uznanie zjawiska za chorobę lub jej brak w akcie prawa Unii innego niż akt odnoszący się do zaklasyfikowania do CN nie ma znaczenia przesądzającego (zob. podobnie postanowienie SmithKline Beecham, C-206/03, EU:C:2005:31, pkt 44).
- 24 W sprawie w postępowaniu głównym z akt sprawy, którymi dysponuje Trybunał, wynika, że rozpatrywane produkty są stosowane do odżywiania przez zgłębnik w celu leczenia niedożywienia związanego z chorobami lub dolegliwościami oraz że mogą one być podawane pacjentom tylko dojelitowo, pod kontrolą lekarza. Z powyższego wynika, że tego rodzaju produkty są przeznaczone do stosowania w ramach zapobiegania chorobie lub dolegliwościom lub leczenia ich i są w sposób naturalny przeznaczone do zastosowania medycznego.
- 25 Należy także przypomnieć, że w uwadze dodatkowej do pozycji 3004 wyraźnie wyjaśniono, że obejmuje ona ziołowe preparaty lecznicze i preparaty oparte na substancjach aktywnych (witaminach, minerałach, aminokwasach egzogennych lub kwasach tłuszczowych), w opakowaniach do sprzedaży detalicznej, które należy zaklasyfikować do tej pozycji, pod warunkiem że na etykiecie lub opakowaniu zostały podane określone informacje dotyczące danego produktu.
- 26 Prawdą jest, że uwaga 1 lit. a) działu 30 CN, zgodnie z którą dział ten nie obejmuje odżywek i preparatów uzupełniających dietę, a także napojów innych niż preparaty odżywcze podawane dożylnie, stanowi właściwy środek interpretacji CN. W tym zakresie Trybunał już wielokrotnie orzekł, że zarówno uwagi poprzedzające działy Wspólnej taryfy celnej, jak i noty wyjaśniające do zharmonizowanego systemu oznaczania i kodowania towarów opracowane przez Radę Współpracy Celnej, a obecnie Światową Organizacją Celną, można uznać za właściwe środki interpretacji tej taryfy (zob. wyroki: Neckermann Versand, C-395/93, EU:C:1994:318, pkt 5; Pardo & Fils i Camicas, C-59/94 i C-64/94, EU:C:1995:326, pkt 10; a także Wiener SI, C-338/95, EU:C:1997:552, pkt 11).
- 27 Jednakże należy podkreślić, że uwagi wyjaśniające, opracowane w odniesieniu do wspomnianego Systemu Zharmonizowanego przez Światową Organizację Celną, a w odniesieniu do CN przez Komisję Europejską, mają charakter interpretacyjny i nie mają wiążącej mocy prawnej (zob. w szczególności wyroki: DFDS, C-396/02, EU:C:2004:536, pkt 28; Kawasaki Motors Europe, C-15/05, EU:C:2006:259, pkt 37 i przytoczone tam orzecznictwo; a także JVC France, C-312/07, EU:C:2008:324, pkt 37).
- 28 W tym zakresie należy stwierdzić, że z samego sformułowania uwagi 1 lit. a) znajdującej się w dziale 30 CN wynika, że dział ten nie obejmuje żywności i napojów dietetycznych innych niż preparaty odżywcze podawane dożylnie, które, chociaż nie wchodzą w skład diety dziennej, są jednak stosowane do celów wyłącznie żywieniowych.
- 29 W niniejszym przypadku należy podkreślić, że zgodnie z opisem sporządzonym przez sąd odsyłający rozpatrywane produkty zawierają substancje aktywne, przeznaczone są do sprzedaży detalicznej, zawierają instrukcję obsługi w kilku językach i opakowane są w worki z tworzywa sztucznego o pojemności 500 ml produktu, ze specjalnym łączem do zgłębnika.

- 30 Ponadto, uwzględniając obiektywne właściwości rozpatrywanych produktów, w szczególności ich sprzedaż detaliczną, zastosowanie w środowisku medycznym, a także okoliczność, że są one przeznaczone do podawania pacjentom przez zgłębnik żołądkowy pod kontrolą lekarza w celu zapobiegania niedożywieniu związanemu z chorobami i dolegliwościami oraz leczenia go, należy stwierdzić, że produkty te są przygotowane do celów terapeutycznych i profilaktycznych w rozumieniu pozycji taryfowej 3004.
- 31 Tak więc na pierwsze pytanie prejudycjalne należy odpowiedzieć, że pozycję taryfową 3004 CN należy interpretować w ten sposób, że pojęcie leków w rozumieniu tej pozycji taryfowej obejmuje przetwory spożywcze przeznaczone wyłącznie do podawania dojelitowego (przez zgłębnik żołądkowy) pod kontrolą lekarza osobom, które są leczone medycznie, gdy w ramach zwalczania choroby lub dolegliwości, które u nich występują, celem podawania wspomnianych przetworów jest zwalczanie niedożywienia tych osób lub zapobieganie mu.

W przedmiocie drugiego pytania prejudycjalnego

- 32 Ze względu na odpowiedź udzieloną na pytanie pierwsze nie ma potrzeby rozpatrywać drugiego pytania przedstawionego przez sąd odsyłający.

W przedmiocie kosztów

- 33 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (szósta izba) orzeka, co następuje:

Pozycję taryfową 3004 Nomenklatury scalonej, która znajduje się w załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej taryfy celnej, zmienionej rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1549/2006 z dnia 17 października 2006 r., należy interpretować w ten sposób, że pojęcie leków w rozumieniu tej pozycji obejmuje przetwory spożywcze przeznaczone wyłącznie do podawania dojelitowego (przez zgłębnik żołądkowy) pod kontrolą lekarza osobom, które są leczone medycznie, gdy w ramach zwalczania choroby lub dolegliwości, które u nich występują, celem podawania wspomnianych przetworów jest zwalczanie niedożywienia tych osób lub zapobieganie mu.

Podpisy